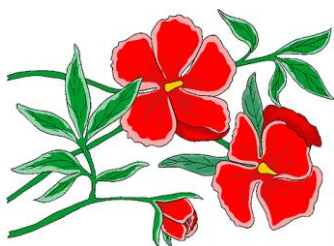


# Życzenia z okazji Dnia Edukacji Narodowej

*Z okazji Dnia Edukacji Narodowej składamy najserdeczniejsze życzenia wszystkim nauczycielom, pracownikom administracji i obsługi. Wszystkim bardzo serdecznie dziękujemy za zaangażowanie w pracę na rzecz naszej Szkoły, za cierpliwość i wyrozumiałość. Życzymy zadowolenia z wykonywanej pracy, optymizmu, uśmiechu każdego dnia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.*



Dyrektor Maria Anna Frankowska  
Wicedyrektor Anna Konarzewska-Pogorzelska

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej uczniowie naszej szkoły składają najserdeczniejsze życzenia wszystkim nauczycielom oraz dyrekcji, dużo cierpliwości, spokoju, zdrowia oraz satysfakcji z wykonywanego zawodu.

Uczniowie poszczególnych klas szczególnie gorące życzenia składają swoim w wychowawcom.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej wszystkim nauczycielom, a w szczególności naszej wychowawczynie, życzymy radości z wykonywanej pracy, mnóstwo sukcesów zawodowych i samych wzorowych uczniów.

klasa 4a

\*\*\*

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej życzymy naszej wychowawczynie dużo cierpliwości, zdrowia oraz wytrwałości.

klasa 4b

\*\*\*

Droga Pani Justynko, życzymy Pani wszystkiego najlepszego z okazji Dnia Nauczyciela. Życzymy dużo zdrowia, szczęścia i spełnienia marzeń oraz tego, aby nasza klasa poprawiała się w zachowaniu.

klasa 5a

\*\*\*

Z okazji Dnia Nauczyciela życzymy naszej wychowawczynie Pani Karin Skibie oraz wszystkim nauczycielom pracującym w naszej szkole satysfakcji z wykonywanej pracy, cierpliwości oraz wytrwałości przy nas! Pragniemy także podziękować za całą poświęconą nam uwagę i za wspaniałe lekcje.

klasa 5b

\*\*\*

Z okazji Dnia Nauczyciela zdrowia, szczęścia i cierpliwości życzymy naszej wychowawczynie oraz wszystkim nauczycielom pracującym w naszej szkole.

klasa 6a

\*\*\*

Klasa 6b składa najserdeczniejsze życzenia wszystkim nauczycielom, naszej wychowawczynie oraz wszystkim pracownikom naszej szkoły. Aby uśmiech był na Waszych twarzach, abyście byli zdrowi, szczęśliwi i abyście osiągnęli dużo sukcesów w życiu zawodowym i prywatnym.

klasa 6b

\*\*\*

Z okazji Dnia Nauczyciela życzymy naszemu wychowawcy dużo radości z wykonywanej pracy, wytrwałości, samych wzorowych uczniów i wielu sukcesów zarówno w życiu zawodowym, jak i osobistym. Niech los Panu sprzyja w tej niełatwej pracy i niech uśmiech nie znika z Pana twarzy!

klasa 7a

\*\*\*

Życzymy, aby każdy dzień przynosił naszej Pani wychowawczynie poczucie zadowolenia oraz satysfakcję z wykonywanej pracy. Aby życie prywatne było pełne sukcesów i miłości i każda chwila była inspiracją dla tworzenia lepszych rozwiązań. Wszystkiego Najlepszego z okazji Dnia Edukacji Narodowej

klasa 7b

\*\*\*

*Nauczyciel ociera się o wieczność. Nigdy nie może stwierdzić, gdzie się skończy jego wpływ.*

Henry Adams.

*Nauczycielem jest ten, kto potrafi z trudnych rzeczy uczynić łatwe.*

Ralph Waldo Emerson

W Dniu Nauczyciela chcielibyśmy wyrazić swoją wdzięczność za ogromny trud włożony w naszą edukację, mądre przewodnictwo po różnych zakamarkach życia. Nauczyciele,

życzymy, abyście nie ugięli się w żadnym złym momencie ani przy żadnej rzeczy, którą spsolicimy. Życzymy, abyście z dumą mogli wstawiać nam dobre oceny, a także satysfakcji z pracy, wytrwałości i cierpliwości w nauczaniu, bycia docenianym w tym trudnym zawodzie. W życiu prywatnym zaś życzymy zdrowia, szczęścia, pomyślności, wakacji na bezludnej wyspie (bez uczniów), pensji prezesa banku oraz 100 procent na egzaminach swoich uczniów.

klasa 8a

życzenia zebrała Nalie

## Wywiad z absolwentką

---

Ostatnio miałam przyjemność przeprowadzić wywiad z moją starszą siostrą, która już jest absolwentką naszej szkoły. Obecnie chodzi do pierwszej klasy jednego z białostockich liceów.

Zadałam jej kilka nurtujących mnie pytań, a oto jej odpowiedzi.

### **Czy szkoła, w której się uczysz, była Twoim pierwszym wyborem?**

Niestety nie. Szkoła, w której obecnie się uczę, była moim trzecim wyborem. W tym roku było bardzo dużo młodzieży rekrutującej do szkół ponadpodstawowych i ciężko było się dostać do wymarzonej.

### **Czy trudno było odnaleźć się w nowej szkole?**

Nie, osobiście nie miałam z tym problemu. Od razu nawiązałam dobry kontakt z kilkoma osobami, więc było nam różnie. Największym kłopotem było jednak znalezienie sal lekcyjnych, które są rozmieszczone w nawet najmniejszych zakamarkach.

### **Czy udało ci się już z kimś zaprzyjaźnić?**

Zapoznałam się już z kilkoma osobami, stworzyliśmy małą grupkę znajomych i bardzo dobrze się dogadujemy.

### **Czy w twojej szkole są mili nauczyciele?**

Myślę, że jest tak jak wszędzie - są nauczyciele bardzo sympatyczni oraz tacy troszkę mniej. Szczerze mówiąc to brakuje mi niektórych z Tykocina, szczególnie Pani od wf i Pani od języka polskiego.

### **Którą szkołę darzysz większą sympatią?**

Jeszcze nie jestem w stanie stwierdzić, ponieważ uczę się dopiero miesiąc w liceum, natomiast w podstawówce spędziłam łącznie dziesięć lat. Zdecydowanie ciężko jest mi się przyzwyczaić do niektórych rzeczy, więc w danym momencie jeszcze nie potrafię wybrać.

To był krótki wywiad przeprowadzony z moją siostrą. Bardzo jej dziękujemy i życzymy powodzenia w nowej szkole.

Karolina

## Moda szkolna

---

W modzie szkolnej, tej z dawnych lat oraz dzisiejszej, znajdziemy wiele kontrastów, różnic. Im dalej sięgniemy w przeszłość, tym robi się ciekawiej, a momentami wręcz abstrakcyjnie. W tym artykule pokażę, jak na przestrzeni lat zmieniała się moda szkolna. Poszukanie różnic między okresami historycznymi może okazać się bardzo zabawnym zajęciem, ale będzie też ciekawą lekcją historii.

Moda zmienia się ekspresowym tempie. Zmieniają się nie tylko stroje, ale również fryzury, dodatki czy też różne gry i zabawy. Moda wpływa na to jak my wyrażamy siebie i z czym się identyfikujemy.

W latach 50-tych i 60-tych XX w uczniów wyróżniały obowiązkowe mundurki, a później fartuszki - dla dziewczyn dłuższe, a dla chłopaków krótkie, w jednolitym kolorze granatowym lub niebieskim, wykonane zazwyczaj z ordynarnego poliestru, z odpinanymi na guziki białymi kołnierzykami. Na prawym ramieniu przyszywano tarczę szkolną. Nadgorliwi nauczyciele mocnym szarpnięciem sprawdzali, czy tarcza jest rzeczywiście porządnie przszyta, czy trzyma się na agrafce. W takim przypadku mogło się skończyć z uwagą w dzienniczku. Jeśli bardzo dobrze się uczyłeś, mogłeś zostać nagrodzony odznaką wzorowego ucznia. Była ona przyznawana prymusom.

W latach 80-tych moda zaczęła ewoluować, dając uczniom więcej swobody w wyrażaniu swojego stylu. Obowiązek noszenia mundurków nie obowiązywał już w szkołach. Współcześnie to szkoły prywatne lub bardzo prestiżowe placówki decydują się na mundurki czy odzież o charakterystycznym wzornictwie. W latach 80-tych najczęściej nosiło się ortalionowe dresy i kurtki. Stylem tych lat było disco, rock i fitness.

Najważniejsze tendencje stylu disco to błyszczące materiały, lateksowe legginsy, cekinowe sukienki, tiulowe spódnice, wysokie szpilki, a do tego wyrazista biżuteria. Tak nosiły się dziewczyny, które królowały w klubach i na dyskotekach!

Kolejny ważny dla mody tego okresu trend? Fitness. Dziewczyny kochały wyglądać tak, jakby właśnie wyszły z siłowni czy sali tańca. Nosiły body z lycry włożone na legginsy i uzupełnione obowiązkowymi getrami i opaskami frotte albo wkładały dresowe komplety z ortalionu w neonowych kolorach.

Obok klimatów dyskotekowych czy fitnessu rządziły również w modzie akcenty wprost przeniesione ze świata rocka. Nosiło się ubrania w klimacie punkowym, okraszane sporą ilością seksapilu, lamparcie cętki i mnóstwo skóry, a do tego dopasowane kroje.

Szkolna moda lat 90-tych była dość specyficzna i rządziła się swoimi prawami. Kwiatowy trend mocno wpisał się w jeden z najbardziej charakterystycznych elementów lat 90-tych. Nosiło się go na wiele sposobów, najczęściej jednak pojawiał się na sukienkach w towarzystwie getrów lub rajstop w kontrastującym kolorze.

Lata 90-te to narodziny chokera. Zdobył on miano top dodatku każdej stylizacji. Każda dziewczyna chciała mieć przynajmniej jedną parę aksamitnej tasiemki, która stanowiła doskonałe wykończenie całego stroju.

W tych latach szalało się również na punkcje denimowych ogrodniczek. Najchętniej łączyło się je wtedy z dopasowanym golfem lub topem w neutralnym kolorze. Taki zestaw był bezpieczny, ponieważ idealnie pasował do szkoły i pełnił funkcję stylizacji idealnej na wspólne wieczory z przyjaciółmi. Gdy chciało się bardziej zaszaleć, wybierało się sportowy crop top, który świetnie współgrał z ortalionowymi spodniami dresowymi, do tego białe sneakersy, włosy związane grubą frotką.

Teraz ubieramy się bardziej wygodnie. Dresy, trampki czy T-shirty to ubrania, które zazwyczaj nosimy do szkoły.

A.N

## Nowy rok szkolny - nowi my?

---

Każdy z nas choć raz przeżył nowy rok szkolny. Niektóre początki bywały lepsze, inne gorsze. Jednak czy zastanawialiście się kiedyś, jak solidnie przygotować się do nowego roku szkolnego?

Oto kilka propozycji, które mogą się przydać;-):

1. **Zrób pierwsze strony w zeszycie** - jest to bardzo fajna ozdoba, która może być nawet oceniona przez większość nauczycieli.
2. **Przypomnij wcześniejsze zagadnienia z przedmiotu** - na początkowych lekcjach zwracamy największą uwagę na przypomnienie tematów z tamtego roku, ponieważ potem będą one się powtarzać wielokrotnie i na ich podstawie uczymy się nowych rzeczy.
3. **Określ cel na ten rok szkolny** - jeżeli w tamtym roku nie poszło ci z jakimś przedmiotem lub chciałbyś/chciałabyś po prostu być w czymś lepszy, to postawienie celu, do którego będziesz dążyć, jest dobrym sposobem, aby zmobilizować się do nauki.
4. **Dostosuj indywidualnie tok nauki do siebie** - najważniejsze jest to, żeby dostosować godziny nauki do planu lekcji i obowiązków. Gdy znajdziesz te kilka godzin w danym dniu, poświęć je na powtórzeniu materiału z przedmiotów, które dziś miałeś/aś lub tych, które będziesz miał/a jutro. Odrabiając prace domowe, dodatkowo utrwalasz sobie materiał w głowie i nie tracisz nieprzygotowań.
5. **Zgłaszaj się do prac dodatkowych** - na początku roku nauczyciele zadają mniej niż zwykle, więc można to wykorzystać i zacząć robić zadania dodatkowe lub prace dla chętnych. Dzięki nim możesz zdobyć dużo pozytywnych ocen, które mogą mieć duży wpływ na ocenę półroczną.

Mam nadzieję, że pomogłam. Udanego roku szkolnego!

Nikoła Malecka.

## Jak osiągnąć sukces w nauce?

---

Większość z nas chciałaby mieć dobre oceny, ale nie każdemu to wychodzi. Dziś podpowiem, co warto robić, aby osiągnąć w tej sferze sukces.

Kiedy pani lub pan zapowie test, nie można zostawiać nauki na ostatnią chwilę. Trzeba zacząć się uczyć od razu, jak tylko się wróci ze szkoły, nawet po trochę dziennie, żeby później się nie martwić i nie stresować, że się dostanie złą ocenę. Podobnie jest z niezapowiedzianymi kartkówkami. Zawsze po skończonych zajęciach trzeba się pouczyć z trzech ostatnich lekcji na wypadek, żeby nie zostać zaskoczonym niezaplanowanym

odpytaniem czy kartkówką. Takie systematyczne powtarzanie pomaga nam też później przygotować się do większego sprawdzianu.

Dobrym sposobem jest kupienie dziennika i zapisywanie sobie wszystkiego: sprawdzianów, kartkówek, prac domowych i dodatkowych zadań. Jak wszystko sobie zanotujemy i będziemy uczyć się na bieżąco, to później będziemy gotowi na wszelkie testy.

Mówmy też nauczycielom, kiedy czegoś nie rozumiemy i prosimy o dodatkowe wytłumaczenie. Uczenie się na bieżąco bardzo pomaga nam zrozumieć nowe tematy, ponieważ zawsze są związane ze starymi rzeczami. Warto też robić jakieś ćwiczenia przed sprawdzianami i kartkówkami lub poprosić o przepytanie przez rodziców czy przez starsze rodzeństwo. Jeśli zaś w jakimś ćwiczeniu popełnimy błąd, to nie można się poddawać, tylko jeszcze raz powtórzyć daną rzecz lub ćwiczenie, zrobić je ponownie.

Ważne też, aby uważnie słuchać nauczycieli. Pozwoli to wszystko lepiej zrozumieć, ponieważ nauczyciele bardzo dobrze tłumaczą, ale czasem to my po prostu nie zajmujemy się lekcją, tylko jakimiś innymi rzeczami i dlatego nie rozumiemy materiału.

Życzę wielu sukcesów w tym roku szkolnym!

Wiktoria

## Z pamiętnika „Świeżaka”

---

### 4 września

Od czerwca wszyscy trąbili, że tegoroczne wakacje są jednymi z najdłuższych, bo rozpoczęcie roku szkolnego zostało przesunięte o trzy dni. Naprawdę najdłuższe? Nie odczułam tego wyrwana ze snu przez budzik w poniedziałek 4 września. Miałam jeszcze tyle niezrealizowanych, wakacyjnych planów i ciekawszych rzeczy do zrobienia niż bieganie do szkoły z przeładowanym plecakiem.

Ale w tym momencie nie koniec wakacji był najgorszy czy niezrealizowane, wakacyjne plany, które siłą rzeczy muszę przełożyć na następne lato. Dotarło do mnie właśnie, że dzisiaj IDEŃ DO SZKOŁY!!!! Do NOWEJ SZKOŁY!!! Serce wali mi jak oszałałe... Pamiętniku, jaki to będzie rok?

## 11 września

Pamiętniku, pierwszy tydzień szkoły już za mną. Mogę w końcu odetchnąć z ulgą. Nie było wcale tak źle. Jak to mówią: „strach ma wielkie oczy”, zwłaszcza strach przed nieznanym. A nieznanie i nowe było dla mnie wszystko: budynek szkoły, znajomi, nauczyciele... Na szczęście układ pomieszczeń w szkole udało mi się ogarnąć w ciągu dwóch dni i już nie błądzą po korytarzach. Nowi znajomi są świetni. Szybko udało mi się znaleźć bratnie dusze w klasie, do której trafiłam. A nauczyciele? Są spoko, ale jeszcze trochę czasu mi zajmie rozgryzienie ich systemów. 😊

## 27 września

I się zaczęło. Wpadłam w szkolny wir. Kartkówki, sprawdziany, lektury... i tak w kółko. Trochę Cię przez to zaniedbałam, Pamiętniku, ale może październik będzie spokojniejszy... Na razie pracuję nad relacjami w szkole i klasie. 😊

Ciąg dalszy nastąpi...

# Szkoła kiedyś i dziś

---

Przeprowadziłam krótki wywiad z moją babcią i zapytałam, jak kiedyś wyglądała szkoła.

### **Czym pisałaś w szkole?**

Ołówkiem, a potem piórem, które maczało się w atramencie, a potem przykładało się miękką bibułę, aby litery się nie rozmazywały.

### **Jak wyglądały ławki?**

Ławki były połączone z siedzeniami. Pod blatem było miejsce na książki.

### **Jakie kary wymierzano niegrzecznym dzieciom?**

Czasem nauczyciel uderzył ucznia linijką lub niegreczny uczeń zostawał w kozie.

### **Czy w szkole były stolówki?**

Nie było. Dzieci musiały nosić swoje jedzenie.



**Czy w szkole była kiedyś informatyka?**

Nie było żadnych zajęć z elektroniką.

**Czy kiedyś odbywały się zawody sportowe?**

Tak, były tylko w najbliższej okolicy.

**Czy były łazienki w szkole?**

W szkole nie było ubikacji. Trzeba było wychodzić na podwórko. Trzeba było też przynosić do szkoły wodę ze studni.

**Czy w szkołach było zimno?**

Palono węglem w piecach kaflowych, lecz przy dużym mrozie było zimno.

**Czy były sklepiki szkolne?**

Nie było.

**Czy jeździły autokary szkolne?**

Nie. Każdy musiał chodzić do szkoły piechotą.

**Czy w szkole obowiązywał specjalny ubiór?**

Dziewczynki i chłopcy musieli chodzić w fartuszkach z białymi kołnierzykami.

**Czy w szkole były pielęgniarki, dentystki?**

Nie było.

**Czy uczniowie pisali sprawdziany i kartkówki?**

Tak, kiedyś również były sprawdziany i kartkówki.

Podsumowując, zmieniło się sporo rzeczy. Teraz piszemy długopisami. Ławki są oddzielne od krzeseł. Niegrzeczne dzieci dostają uwagi. Są stołówki, jeżdżą autokary szkolne. Można też nosić do szkoły dowolne ubrania... Różnic, jak wiecie, znalazłoby się znacznie więcej. Można byłoby jeszcze długo wymieniać.

Ula

**Dziękujemy Babci Uli za udzielenie wywiadu.**

# EDUKACJA EKOLOGICZNA W NASZEJ SZKOLE

---

## Globalna hydrozagadka

Obecnie spora ilość krajów na świecie zmaga się z kryzysem wody. New Delhi jest jednym z najbogatszych miast w Indiach i mimo, że co roku są tam obfite opady deszczu, często zdarzają się ogłoszenia o braku wody w kranach. Na całym świecie to politycy decydują, jak zostaną wykorzystane lokalne zasoby wodne. Brak dostępu do wody może mieć poważne konsekwencje. Dlatego dziś najważniejsze jest to, by zacząć działać.

Na dostępność wody wpływa nie tylko położenie, lecz także płacenie za nią. Jeżeli zasoby wody nie są wystarczające, dzieli się je tak, aby jej dostawy tworzyły jak największy dochód pieniędzy. Kiedyś rolnicy wraz z rządem dokonali podziału wód. Większą jej część przeznaczano na potrzeby naturalnych ekosystemów i mieszkańców. Znając ekonomiczne zależności decydujące o wysokości dochodów i o poziomie użycia wody, warto byłoby wprowadzić politykę cenową, która pomogłaby w osiągnięciu oszczędzania w przemyśle. Tam, gdzie jest to możliwe, podniesiono ceny wody. Uważane jest to za jedno z najlepszych posunięć. Większe opłaty wpływałyby na większy rozgłos o nowych metodach jej oszczędzania. Być może zachęciłoby to do zbudowania systemów oczyszczania i odzyskiwania wody przez zakłady wodociągowe.

Rosnące zapotrzebowanie w miastach można zaspokajać poprzez stosowanie wodooszczędnych urządzeń. Dysponujemy także dużą ilością wód słonych, które można poddać odsalaniu. Niedawno koszty tego procesu udało się znacznie ograniczyć dzięki użyciu jednej z najbardziej energooszczędnych technologii. A to oznacza, że wiele miast nadbrzeżnych może teraz uzyskać nowe źródła wody pitnej.

Społeczność może zmniejszyć ryzyko światowego problemu, jeśli uwzględni interes zbiorowy w swych działaniach. Nie trzeba szukać nowych technologii, bo wystarczy tylko przyspieszyć wprowadzenie znanych metod oszczędzania zużycia wody. Rozwiązanie tego nie będzie proste, ale może się udać, jeśli zaczniemy już dziś. W innym przypadku może jej nam zabraknąć.

Velvet

# Świat skał

---

Bardzo często, chodząc po powierzchni Ziemi, nie zastanawiamy się jakoś szczególnie nad tym, co jest pod naszymi stopami. Widzimy głównie to, co znajduje się na powierzchni, tj. trawnik, chodnik, ulice, ściółkę leśną, podłogi w domu, a nie rozmyślamy o tym, co jest głębiej. Dlatego chciałbym przedstawić wszystkim SKAŁY - coś, co jest nierozłączną częścią naszej planety. Do tego celu użyję wypowiedzi poszczególnych skał:

- Dzień dobry, jestem skałą magmową. Powstałam ze stopu skalnego znajdującego się głęboko we wnętrzu Ziemi. Moje powstanie zależy od szybkości krzepnięcia magmy. Podczas tego procesu tworzą się minerały, które są moim głównym składnikiem. W zależności od tego gdzie i jak one się wykształca, mogę mieć różną formę. Mogę być głębinowa, wulkaniczna lub żyłowa. W Polsce występuję głównie na południu kraju. Bardzo dziękuję, że mogłam udzielić informacji i mam nadzieję, że były one ciekawe.

- Witam, a ja jestem skałą osadową okruchową. Powstałam przede wszystkim w wyniku osadzania się okruchów, ziaren, cząstek pochodzących z innych skał. Materiał ten przenoszony był przez wodę, lodowiec bądź wiatr. Mogę występować w postaci luźnej lub zwięzłej. Skała luźna to np. piasek, a skała zwięzła to piaskowiec. Mogę też być plastyczna jak glina. Występuję w różnych częściach Polski. Można mnie spotkać oczywiście na Podlasiu, bo był tu lodowiec, dzięki któremu tu jestem. Czy wiesz, że lodowiec osiągał nawet 2 km wysokości? Dziękuję za uwagę.

- Ja natomiast jestem skałą osadową węglanową. Powstałam w wyniku osadzania się głównie węgla wapnia. Moim składnikiem mogą być szczątki organizmów i można znaleźć we mnie skamieniałości. Występuję przede wszystkim na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej i w Górach Świętokrzyskich.

- A ja powstałam z przeobrażenia powyższych skał i nazywają mnie metamorficzną. Lubię wysoką temperaturę i wysokie ciśnienie. Powstaję na dużych głębokościach. Jestem skałą ozdobną i często wykorzystują mnie do wystroju wnętrz. Mogę być np. marmurem, gnejssem lub kwarcytem. Występuję głównie w Sudetach. Do zobaczenia.

Świat skał jest niezwykle interesujący i wart uwagi. Niech powyższe wypowiedzi będą inspiracją do dalszego zgłębiania wiedzy na ich temat.

?????

# Piłka nożna

---

Zapewne wiele osób uwielbia i gra w piłkę nożną. Ale czy wiecie, jak ten sport powstał, kiedy i kto go wymyślił? Pierwsze reguły gry w piłkę nożną zostały zapisane w Anglii około 1848 roku, lecz już tysiąc lat temu grało się w coś na kształt współczesnej piłki nożnej. Źródeł należy doszukiwać się w starożytnych Chinach. Jednakże wielu ekspertów uważa, że jednak piłkę nożną wymyślili Brytyjczycy. Pierwsze rozgrywki w football rozgrywano na łąkach i drogach. Nie jest jednak pewne, kto dokładnie wymyślił ten sport.

Stare piłki były na początku brązowe, ale z upływem czasu zmieniły kolor na biały. W meczach ze sztucznym oświetleniem używano zazwyczaj piłek w jaskrawych kolorach. Stare piłki były wykonane ze świńskich pęcherzy napompowanych drewnianą rurką. Tak przygotowane piłki były pokrywane wcześniej wyprawioną skórą. Po upływie czasu zaczęły ewoluować zasady gry, podobnie jak jej wygląd i po całej tej historii piłka nożna została najpopularniejszym sportem na świecie.

O piłce nożnej można doszukać się wielu ciekawostek, takich jak to, że najwyższej położony stadion na świecie znajduje się w La Paz w Boliwii na wysokości 4100 metrów nad poziomem morza, a najnowocześniejszy stadion na świecie znajduje się w Australii. Jednak i tak największy jest stadion w Korei Północnej. Ma on aż 150 000 miejsc siedzących. Pierwsze na świecie korki do gry w piłkę nożną zostały wyprodukowane przez firmę „Adidas” Adolfa Adi. Były one wygodne do gry, a zostały wynalezione w 1920 roku. Początkowo modele butów były gumowe. Po tym jak w 1945 Niemcy wygrali mistrzostwa świata w plastikowych korkach, nie ślizgając się na boisku jak inni gracze, co dało im dużą przewagę, buty do gry też zaczęły się zmieniać.

Kamil Ostrowski

## Czy znasz tę postać?

---

**Aleksander Głowacki** urodził się 20 sierpnia 1847 roku w Hrubieszowie na Lubelszczyźnie. Zmarł 19 maja 1912 roku na atak serca w wieku sześćdziesięciu czterech lat. Został pochowany w Warszawie na Cmentarzu Powązkowskim. Na jego pomniku

znajduje się napis „Serce serc”.

*Bolesław Prus* to pseudonim, ale kiedy studiował w Warszawie, w wolnych chwilach pisał do "Kuriera Świątecznego" listy, które podpisywał *Jan w Oleju*.

Aleksander w bardzo młodym wieku stracił rodziców. Matka osierociła go, gdy miał dwa lata, a ojca stracił, gdy miał zaledwie dziewięć lat. Zaopiekowała się nim rodzina - ciotki i starszy o trzynaście lat brat Leon.

Brał udział w powstaniu styczniowym w 1863r. Epizod żołnierski Prusa nie trwał zbyt długo. Już 1 września, podczas potyczki we wsi Białka, Aleksander został ranny, proch strzelniczy osmałił mu oczy. W 1864 roku został aresztowany. Przez cztery miesiące przebywał w więzieniu na Zamku Lubelskim oraz w budynku koszar (obecnie mieści się tam KUL). Sąd wojskowy pozbawił go szlachectwa i oddał pod opiekę wuja, Klemensa Olszewskiego. Starszy brat nie mógł się nim już opiekować, gdyż cierpiał na nieuleczalną chorobę psychiczną.

Początkowo praca felietonisty była jego dodatkowym zajęciem, główne źródło dochodów stanowiła posada kasjera w banku. Ale felietony dawały mu spore zyski, więc z czasem osiągnął stabilizację finansową, co pozwoliło mu pomyśleć o założeniu rodziny.

Myślę, że zainteresowały was te ciekawostki i sięgniecie po coś z bogatej twórczości pisarza.

Zuzanna Z.

## Poznajcie Chiny

---

**Chiny** to kraj o bogatej kulturze oraz tradycji. Chińczycy obchodzą wiele świąt, które nie są znane w państwach europejskich. Należą do nich: *Zhong Qiu Jie*, czyli święto środka jesieni lub święto księżyca. Porównuje się je do naszego Bożego Narodzenia. Nowy Rok w Chinach zaczyna się w innym terminie, ponieważ jest obliczany na podstawie kalendarza księżycowego. Zazwyczaj przypada na koniec stycznia lub początek lutego.

Chiny słyną też z ogrodów. Charakteryzuje je idealna harmonia, prostota i minimalizm. Pełno w nich bujnej i zadbanej roślinności.

## Znaczenie roślin w ogrodach chińskich:



- orchidee - symbolizują kobiecość,
- peonie - (kwiat królewski) symbol materialnego dobrobytu, zdrowia i radości,
- chryzantemy - symbolizują długowieczność.



W Chinach znajdziemy wiele ciekawych miejsc do odwiedzenia.

Najsłynniejszym zabytkiem jest Wielki Mur Chiński, który miał stanowić zarówno zaporę przed najazdem, jak też być symbolem potęgi władcy.

Mają tam również *Zakazane Miasto*. Dlaczego *Zakazane*? Była to rezydencja chińskich cesarzy i ich rodzin oraz służby. Wstęp na dwór był zakazany dla „zwykłych śmiertelników” żyjących poza murami. Zakazane Miasto w Pekinie uważa się za największy zespół pałacowy na świecie.



Niezwykle smaczna jest chińska kuchnia z daniami takimi jak: kaczka po pekińsku - *dan dan mian*, pierogi - *bao zi*, makaron - *liang mian* oraz wiele innych.

Warto odwiedzić ten kraj i poznać jego fascynującą kulturę.

Amelia

# Wrzos - kwiat jesieni

---

Właśnie wkroczyliśmy w następną porę roku – jesień. Większości z nas kojarzy się ona z wrzosami. Ciekawostką dla niektórych może być to, że nazwa miesiąca wrzesień, pochodzi właśnie od pięknie kwitnących w tym czasie wrzosów. Zatem przyjrzyjmy się bliżej tym roślinom.

Oprócz tego, że zdobią nasze ogrody, balkony i tarasy, mają też wiele innych zastosowań.

## Ogrodnictwo

Są pożywieniem dla niektórych owadów - w tym pszczoł. Zapobiegają parowaniu wody z podłoża.

## Medycyna

Pomagają w leczeniu m. in. wysokiej gorączki, wątroby i nerek, a także zaburzeń krążenia. Wywar z kwiatów wrzosu łagodzi stany zapalne, reumatyczne, bakteryjne.

## Kosmetyka

Mają zastosowanie w produkcji maseczek do twarzy, szamponów i odżywek do włosów, olejków i balsamów do ciała.

Wrzosa występują niemal w całej Europie, a także w Azji i Afryce. Białe kwiaty wrzosów przynoszą rzekomo szczęście. Kwiaty te prawdopodobnie utrwalają miłość oraz sprowadzają prorocze sny. Wrzos jest symbolem przetrwania i wytrwałości w dążeniu do celu. Nasi przodkowie uznawali wrzosa za magiczne rośliny, którymi odpędzali złe duchy, a nawet wywoływali deszcz.

Wrzos najpowszechniej towarzyszy nam jako element ozdobny. Posadzony w drewnianych skrzyniach na balkonie bądź glinianych donicach nadaje niezwykłego klimatu. Aby cieszyć się jak najdłużej urokiem wrzosów, bardzo ważne jest poznanie zasad jego pielęgnacji.

Niewątpliwie wrzos jest symbolem jesieni, a jego wyraziste barwy poprawiają nam nastrój. Warto otaczać się tą piękną rośliną, jak również wykorzystywać jej inne walory.

Michał

**Czuwające Panie Opiekunki:** Karin Skiba, Katarzyna Strelczuk

**Grafik:** Anita Suszczyńska

**Elitarna Kadra Redaktorska:** Amelia Nieciecka, Natalia Rakowicz, Karolina Ostrowska, Nikola Malecka, Laura Stankiewicz, Urszula Zembko, Wiktoria Czeladko, Malwina Potocka, Amelia Jackowska, Zuzanna Zielińska, Michał Backiel, Kamil Ostrowski, Wojciech Wysocki